

Bestuursnotitie

Datum 19 oktober 2021

Onderwerp Onderwerpen Begrotingsrichtlijnen 2023

De financiële verordening van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) stelt dat het dagelijks bestuur op uiterlijk 1 februari van het begrotingsjaar een nota aanbiedt aan het algemeen bestuur over de kaders voor het volgende begrotingsjaar en de drie daarop volgende begrotingsjaren. Het algemeen bestuur stelt de kaders definitief vast.

Het voorliggende voorstel bevat de ontwerprichtlijnen voor het opstellen van de begroting 2023 van OZHZ. Aan de orde komen:

- (I) Ontwikkelingen in de externe omgeving met financiële vertaling
- (II) Beheersmatige kaders

I Ontwikkelingen in de externe omgeving met financiële vertaling

Het openbaar bestuur is van vitale betekenis voor onze inwoners om veilig, gezond en duurzaam te kunnen wonen, werken en recreëren. Randvoorwaarde daarbij het uitvoeren van vergunningverlening, toezicht en handhaving, en advisering van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid namens gemeenten en provincie.

Effecten van maatschappelijke en economische ontwikkelingen op het fysieke domein vormen daarbij een belangrijk ingrediënt voor uw keuzes en afwegingen. Denk aan opgaven over woningbouw, klimaat, energie en veiligheid. Bovendien leidt nieuwe wet- en regelgeving, zoals de Omgevingswet, tot een andere rolverdeling tussen overheid, inwoners en ondernemers. OZHZ heeft de expertise om uw keuzes en bestuurlijke afwegingen te faciliteren en de 'rol-architectuur' uit te werken. De rapporten van de Commissie Van Aartsen, Twynstra Gudde en ook de miljoenennota geven aan dat omgevingsdiensten in die ontwikkelingen moeten kunnen meegaan.

Kortom, wij sorteren voor op die nieuwe opgaven. We willen ook de financiële gevolgen prognosticeren. Voor 2023 en verder gaat het om een aantal onderwerpen, waarvan u enkele al eerder zag; daarvan geven we een stand van zaken. En we geven aan hoe OZHZ met enkele andere onderwerpen wil omgaan. Als achtergrond speelt de miljoenennota een rol, waarin extra middelen staan voor woningbouw, klimaat en bestrijding van milieucriminaliteit.

Ontwikkelingen

1. Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)
2. Krapte op de arbeidsmarkt voor (bouwkundig) personeel
3. Kwaliteitsimpuls vergunningverlening, toezicht en handhaving

Actuele stand eerdere onderwerpen

4. Een actuele stand rondom Omgevingswet, Warme overdracht bodemtaken, Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb), Energieagenda en Ondermijning

Een aantal onderwerpen zal mogelijk een rol spelen inde aanloop naar uw begroting 2023, waarover u in juni of juli 2022 met uw raad of provinciale staten in gesprek gaat. Ook voor dat doel geven wij deze onderwerpen nu al aan u mee.

1. Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

Wettelijke verplichting

- Nadere uitwerking in Ontwikkelaanpak en vervolgens de jaarprogramma's

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zijn voor mens en milieu gevaarlijke stoffen. Het gaat om veel bronnen en stoffen, met potentieel ernstige effecten op mens en milieu. Bedrijven moeten daarom de uitstoot van deze stoffen voorkomen of minimaliseren.

ZZS vormt het overkoepelende thema in de landelijke discussie over Tata Steel in IJmuiden en Chemours in Dordrecht. Naast landelijke voorbeelden zijn er ook meer lokale situaties (zoals in de pilot van VNG) die duidelijk maken dat de aanpak van ZZS een belangrijke rol spelen in de keten van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Voor de omgevingsdienst komen er taken aan:

- Een inventarisatie: het resultaat leggen bedrijven ter beoordeling voor aan OZHZ;
- Bedrijven moeten een plan van aanpak opstellen om de uitstoot van ZZS te voorkomen of te beperken. Ook dit plan beoordeelt OZHZ.

Van sommige bedrijven zal de omgevingsvergunning ambtshalve moeten worden geactualiseerd. In enkele gevallen zal extra toezicht plaatsvinden en treedt OZHZ zo nodig handhavend op.

Voor een groot deel verwachten we dat we de ZZS-aanpak kunnen meenemen in het reguliere werk. We nemen dit onderwerp op in de Ontwikkelaanpak 2022 – 2025, zodat we nieuwe werkwijzen kunnen ontwikkelen, die we vervolgens borgen in de jaarprogramma's. Bij het uitwerken gebruiken wij de ervaringen die wij nu al opdoen bij de reeds lopende acties voor de provinciale afvalbedrijven en de ervaringen die gemeenten in de Achterhoek hiermee opdoen.

2. Krapte op de arbeidsmarkt voor (bouwkundig) personeel

Krapte op de arbeidsmarkt voor (bouwkundig) personeel

- *Bedrag*: is nog niet te specificeren.
- Nadere uitwerking vindt plaats in de begroting 2022

Arbeidsmarkt verandert

De afgelopen jaren zien we het werkaanbod in aantal, omvang en complexiteit toenemen. Daarnaast zien we (landelijk) het aanbod aan ervaren personeel afnemen. Dit speelt vooral bij bouwkundig personeel (vergunningverleners, constructeurs, toezichthouders) en bij milieuspecialisten (bijvoorbeeld voor externe veiligheid, lucht en geluid).

Marktpartijen benaderen vergunningverleners, constructeurs en adviseurs aan de lopende band en bieden zeer hoge salarissen. OZHZ is zeer actief in het werven van nieuwe medewerkers. Meestal stromen minder ervaren collega's in. Het inwerken van de minder ervaren collega's vraagt veel tijd. Zeker op het moment dat het werkaanbod groot is, neemt de werkdruk toe. Dat dit ook landelijk speelt wordt wel duidelijk door contacten die wij met andere gemeenten en omgevingsdiensten hebben en door berichten in de media hierover. Niet alleen bij bouwkundig personeel speelt dit probleem, ook in andere vakgebieden neemt de schaarste toe. Wij denken dat het robuust maken van een team, met voldoende differentiatie in functieschalen, kan bijdragen aan de aantrekkingskracht van OZHZ als werkgever op dit vlak.

Financiële consequenties

Met onder andere het werven en opleiden van collega's, het inzetten van inhuurmedewerkers en met duidelijke en efficiënte werkafspraken en werkprocessen doen we er alles aan om al het werk op het afgesproken kwaliteitsniveau en binnen de wettelijke termijnen uit te voeren. Ondanks dat kunnen zich door bijvoorbeeld uitval, vertrek van collega's of een piek in het werkaanbod situaties voordoen dat het werk te veel wordt. Inhuurmedewerkers worden, door de situatie op de arbeidsmarkt, steeds duurder. Voor de langere termijn moeten we mogelijk naar andere oplossingen zoeken, zoals: beter of anders beloningstelsel, zelf opleiden (met andere partners zoals de omgevingsdiensten in Zuid-Holland), andere prioriteiten stellen. Die keuzes zullen ook financiële gevolgen hebben. Op dit moment is nog onvoldoende duidelijk welke omvang dat heeft,

3. Kwaliteitsimpuls vergunningverlening, toezicht en handhaving

Kwaliteitsimpuls vergunningverlening, toezicht en handhaving

- *Bedrag*: Een deel 'landt' in de Ontwikkelaanpak 2022 – 2025 (budget reeds geraamd) en een deel in de begroting 2023.
- Nadere uitwerking vindt plaats in de Ontwikkelaanpak 2022 – 2025 en de begroting 2023

In 2020 en 2021 zijn onderzoeken uitgevoerd naar de kwaliteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) door omgevingsdiensten. Landelijk door de Commissie Van Aartsen, de Algemene Rekenkamer, het Dreigingsbeeld milieucriminaliteit en de provinciale verkenning. OZHZ pakt het vervolg op deze onderzoeken op, samen met de gemeenten en provincie, in de periode 2022 – 2025.

De uitgevoerde onderzoeken hebben een verschillende insteek

De Commissie Van Aartsen heeft primair onderzocht welke verbeteringen nodig zijn in het totale VTH-systeem. De commissie doet een aantal aanbevelingen om het VTH-systeem te verbeteren. De onderzoeken van de Algemene Rekenkamer en het Dreigingsbeeld gaan over de kwaliteit en het gebruik van data bij de aanpak van milieucriminaliteit.

De verkenning van de provincie Zuid-Holland is gericht op de inhoudelijke maatschappelijke ontwikkelingen en opgaven van gemeenten en provincie. Vraag is wat nodig is om die ontwikkelingen en opgaven aan te (blijven) kunnen. Denk bijvoorbeeld aan circulariteit, duurzaamheid en klimaat.

Vanaf 2022 krijgen deze onderzoeken een vervolg

Het nieuwe kabinet zal moeten besluiten over het vervolg op de landelijke onderzoeken. De 29 omgevingsdiensten onderzochten wel al welke instrumenten kunnen worden ingezet om de aanbevelingen van de Commissie Van Aartsen te implementeren.

De provincie Zuid-Holland is sinds september 2021 over haar verkenning in gesprek met de besturen van de omgevingsdiensten. Daarbij zijn 5 thema's benoemd.

1. Het (blijven) onderhouden van kennis en vaardigheden
 2. Het uitwisselen van informatie tussen omgevingsdiensten en met samenwerkingspartners
 3. Een passende financiering bij het verder ontwikkelen van de omgevingsdiensten voor de toekomstbestendige uitvoering van de VTH-taken
 4. Nabijheid en transparantie
 5. Een sterke(re) bestuurlijke samenwerking over regio's en organisatiegrenzen heen.
- Focus voor de periode tot en met 2023 ligt op het inrichten van dienst overstijgende pools voor het delen van expertise en gezamenlijke werving, opleiding en ontwikkeling van personeel. De directeurs van de omgevingsdiensten krijgen daartoe een bestuurlijke opdracht.

OZHZ heeft de eerste uitwerking al in gang gezet

Als opvolger van het Regieplan 2019 – 2021 stelde OZHZ de Ontwikkelaanpak 2022 – 2025 op. OZHZ geeft hierin al uitvoering aan meerdere onderdelen van de genoemde onderzoeken, zoals:

- De ambitie van OZHZ om de toekomstgerichte gebiedsontwikkelingen in Zuid-Holland Zuid makkelijker te maken. OZHZ zorgt er o.a. voor dat iedereen die duurzamer wil bouwen of ondernemen, precies weet wat de verplichtingen en kansen zijn op het gebied van energie, circulaire economie, klimaat en biodiversiteit. En OZHZ ondersteunt gemeenten en provincie in het waarmaken van hun duurzame ambities en denkt proactief mee met innovatieve ondernemers. OZHZ stimuleert niet alleen wat verplicht is, maar ook wat nog meer kan. De Ontwikkelaanpak beschrijft wat ervoor nodig is om deze ambitie waar te maken: het investeren in deskundigheid, netwerk en datakwaliteit (zie ook volgende bolletje). OZHZ werkt daarom graag mee aan omgevingsvisies, -plannen en programma's van zijn opdrachtgevers.
- Uitwisselen van informatie (en data) verwerkt OZHZ in de Ontwikkelaanpak 2022 – 2025 in de hoofdlijnen die aansluiten op de opgaven en ambities in de regio. We denken dan aan datakwaliteit, geo-informatie, robotisering en business intelligence, en het vervangen van onze VTH-software (2022) en ons DMS/Zaaksysteem (2023). We investeren in technieken die op de markt komen om effectief, met kwaliteit en efficiënt te blijven samenwerken.

- De ambitie van OZHZ om bij te dragen aan een effectieve en efficiëntere aanpak van de opsporing en vervolging van milieucriminaliteit. OZHZ is een onmisbare schakel in de keten van partijen die elkaar nodig hebben om milieucriminaliteit aan te pakken. Specifieke grond- en afvalbedrijven heeft OZHZ goed in beeld, aanvullende investering is nodig om het inzicht in het brede speelveld van deze bedrijven (risicovolle regio-overschrijdende ketens en netwerken) te verbeteren. Onderdeel daarvan is het versterken van de samenwerking, het uitwisselen van informatie met ketenpartners en het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden van medewerkers.

OZHZ zal de jaarprogrammering van de Ontwikkelaanpak 2022 – 2025 benutten om het vervolg op de genoemde landelijke onderzoeken en de provinciale verkenning te faciliteren.

4. Stand van zaken thema's begrotingsrichtlijnen 2022

Omgevingswet, stand van zaken

Brede financiële consequenties en integrale advisering

Coalitieakkoorden: snel inspelen op initiatieven en ruimtelijke kwaliteit

Bedrag:

- Consequenties Omgevingswet; € p.m., afhankelijk van de keuzes die de gemeenten maken
- Nadere uitwerking vindt plaats in de jaarprogramma's 2023

De Omgevingswet treedt in werking met ingang van 1-7-2022. Alle overheden samen vormen een keten om de taken voor de fysieke omgeving sterk uit te voeren. Ook inwoners en ondernemers worden een deel van de keten. OZHZ voegt door zijn expertise en rol in de regio waarde, snelheid en efficiency toe op zijn vakgebieden.

Afspraken en financiële consequenties

OZHZ voerde in 2021 gesprekken met de deelnemers. De basis vormt de afspraak dat OZHZ blijft doen wat het al deed. Hulp voor de gesprekken boden de modellen van Omgevingsdienst NL en VNG om de financiële consequenties in beeld te brengen. Niettemin is een deel van de afspraken pas vast te leggen bij het definitief van kracht worden van de Omgevingswet en de definitieve afspraken die men in de keten gaat maken.

Integrale advisering

De Omgevingswet vraagt om een integrale benadering, waarbij aspecten als geluid, lucht en natuur worden betrokken bij omgevingsplannen en vergunningen. OZHZ levert deze disciplines en voert de integrale advisering uit. Gesprekken daarover voeren we in de jaarprogramma's van de deelnemers. In 2022 moet dat leiden tot afspraken voor de jaarprogramma's 2023.

Meervoudige vergunningen onder de Omgevingswet

OZHZ bood, vanuit de provinciale opdracht voor toezicht en handhaving flora en fauna activiteiten, in de afgelopen jaren al handvatten aan Wabo-vergunningverleners en toezichthouders om flora en fauna activiteiten te herkennen. Onder de OW krijgen

gemeenten ook een rol. OZHZ werkt aan heldere afspraken over de rol van de toezichthouders bij meervoudige vergunningen en vergunningsvrije activiteiten voor Wabo vergunningverleners en toezichthouders.

Warme overdracht bodemtaken, stand van zaken

Wettelijke verplichting

- *Bedrag:* € 800.000 voor de regio Zuid-Holland Zuid (m.u.v. van Dordrecht, die reeds bevoegd gezag is).
- Er kan sprake zijn van een verschuiving van het Provinciefonds naar het Gemeentefonds. Ook zijn er signalen dat rijksmiddelen via de provincie zullen gaan.
- Besloten is dat OZHZ deze taken blijft uitvoeren, ongeacht hoe de geldstroom verloopt.
- Nadere uitwerking vindt plaats in de jaarprogramma's 2023

Verandering bevoegdheid, taken blijven bij OZHZ

Onder de Omgevingswet gaat het bevoegd gezag voor bodemsaneringstaken grotendeels over van de provincie naar de gemeenten, met uitzondering van gemeente Dordrecht. De lopende saneringen, nazorgtrajecten en grondwater blijven onder het bevoegd gezag van de provincie vallen. Sommige taken voor grondwater van gemeente Dordrecht zullen naar de provincie Zuid-Holland overgaan.

Omdat de bodemsaneringstaak nu verplicht onderdeel is van het basistakenpakket, blijft dit ook zo geregeld onder de Omgevingswet. De uitvoering van toezicht en handhaving op de bodemsaneringstaak wordt daarmee in mandaat belegd bij OZHZ. De vergunningverlening en adviestaken voor deze taak komen bij OZHZ, omdat die kennis gebundeld aanwezig is bij OZHZ.

Financiën nog onduidelijk

Het is nog steeds niet duidelijk wat de omvang van de bodemsaneringstaak voor gemeenten zal zijn. Dit maakt het onmogelijk de financiële consequenties volledig in te schatten. Het overleg vindt op landelijk niveau plaats, OZHZ volgt het dossier nauwgezet. Zo hebben de gedeputeerde en de gemeente Dordrecht in 2020 hun zorgen geuit aan de verantwoordelijke minister en staatssecretaris. Ook de VNG is momenteel betrokken.

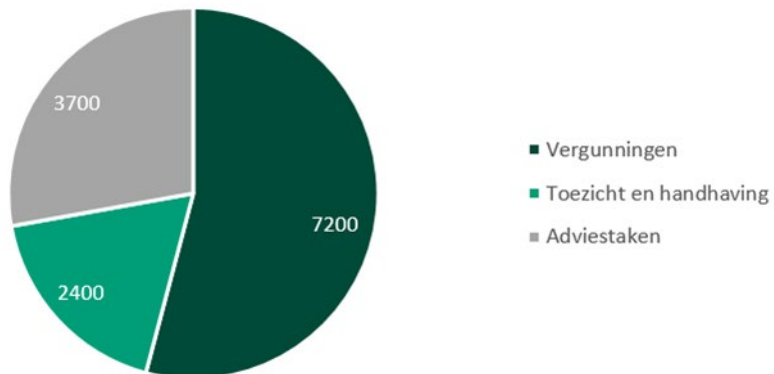
In de circulaire van 2022 zal duidelijk moeten worden of de Rijksmiddelen voldoende zijn om deze wettelijke taken uit te voeren. Bij onvoldoende middelen kan het benodigde uitvoeringsniveau niet gewaarborgd worden, wat negatieve effecten kan hebben op de gezondheid en het milieu.

OZHZ schat in dat 70-80% van het provinciale bodemtakenpakket overgedragen zal worden naar de gemeenten. In 2020 is circa € 1,3 miljoen beschikbaar voor vergunningverlening, toezicht en advies voor de bodemsaneringstaken. Daarnaast is ongeveer € 700.000 beschikbaar voor materiële kosten (zoals nazorg en onderzoek).

Geraamd bedrag

Op basis van deze schatting is € 800.000 benodigd om deze taken op het huidige uitvoeringsniveau volledig uit te voeren voor de gemeenten in Zuid-Holland Zuid (m.u.v. gemeente Dordrecht). De urenverdeling tussen de taakvelden is in figuur 1 te zien.

Nadere uitwerking vindt plaats in de jaarprogramma's 2023.

Figuur 1 onderverdeling taken bodem

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), stand van zaken

Wettelijke verplichting

- Nadere uitwerking vindt plaats in de jaarprogramma's 2023 voor Dordrecht en Alblasserdam

De Wkb heeft effect op de begroting van OZHZ voor Alblasserdam en Dordrecht. Dit effect bespreken wij regelmatig met de gemeenten.

Financiële impact gevolgklasse 1

De financiële impact van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) bestaat uit meerdere componenten. Het uitgangspunt bij de berekeningen is dat alle aanvragen nog wel ruimtelijk getoetst worden (dus aan omgevingsplan inclusief welstand, bouwverordening en bouwveiligheid) en dat daar ook toezicht op gehouden wordt. Per saldo is een extra bedrag nodig bij de inwerkingtreding van gevolgklasse 1 voor de begroting van. Daarnaast heeft de Wkb effect op de legesinkomsten van de gemeente. Voor werkzaamheden die wegvallen kan de gemeente geen leges meer heffen. Werkzaamheden die erbij komen vallen onder een melding en daar mag de gemeente geen leges voor heffen.

Werkzaamheden erbij

Als de aanvrager wil gaan bouwen (nadat de ruimtelijke omgevingsvergunning al verkregen is), moet hij hier in het nieuwe stelsel melding van doen bij het bevoegd gezag. Ook bij oplevering van het bouwwerk moet de aanvrager een melding doen. Daarbij levert hij stukken aan. Daarnaast kunnen er tussentijds meldingen van de kwaliteitsborger (of derden) binnenkomen dat in afwijking van het Bouwbesluit gebouwd wordt. In dat geval zal het bevoegd gezag (uitgevoerd door OZHZ) zelf gaan waarnemen en indien van toepassing handhavend optreden. Deze werkzaamheden komen erbij voor alle bouwwerken in gevolgklasse 1.

Extra kosten

In het nieuwe stelsel wordt een deel van de bouwactiviteiten Bouwbesluit toetsvrij. Omdat de bouwwerkzaamheden in deze categorie niet gemeld worden bij het bevoegd gezag, ontstaat er minder zicht op bouw gerelateerde ontwikkelingen in de gemeente. Dit is overigens niet nieuw, omdat ook nu al vergunning vrij gebouwd kan worden. De extra kosten die hiermee samenhangen is afhankelijk van de inzet hierop van het bevoegd gezag. Om die reden wordt hier op dit moment nog geen financiële indicatie van gegeven. Tegelijkertijd kan extra inzet op bouw gerelateerde ontwikkelingen in de gemeente ook leiden tot extra inkomsten, namelijk extra belastingopbrengsten via de OZB.

Werkvoorraad toezicht lopende bouwprojecten

Na de start van de Wkb is toezicht nodig op de lopende trajecten (die vallen onder het oude regime), terwijl de leges al in het jaar/de jaren voorafgaand aan de Wkb geïnd zijn. Dit is geen negatief effect van de Wkb, het effect is namelijk, over de jaren heen, kostenneutraal. Tegelijkertijd is het van belang dat gemeenten hiermee rekening houden, door in de jaarrekening een overschot op legesinkomsten in het jaar vóór inwerkingtreding van de Wkb niet te boeken als resultaat, maar te reserveren. Hiertegenover staan immers kosten die gemaakt worden in de eerste jaren na de start van de Wkb.

Energie-agenda, stand van zaken

Wettelijke taak

Uitwerken per RES-regio en opnemen in jaarprogramma's

In 2020 presenteerde OZHZ een aanpak voor energiebesparing bij bedrijven: een slimme combinatie van én toezicht én stimuleren om zo efficiënt mogelijk naar de energiedoelen te werken, die in de RES'en staan.

Aanpak in de Energie-agenda

De gemeenten hebben hiervoor ambitieuze doelen gesteld in de Regionale Energie Strategieën (RES; in het werkgebied van OZHZ vallen 3 RES'en). Bedrijven moeten een belangrijke bijdrage leveren, zij zijn wettelijk verplicht om energie te besparen. OZHZ controleert namens alle gemeenten en provincie in de regio of de bedrijven doen wat ze verplicht zijn én stimuleert het toepassen van energiebesparende en opwekkende maatregelen. We wisselen toezichthoudende maatregelen af met preventieve/adviserende maatregelen.

Het maatwerk bestaat het gebruikelijke toezicht per bedrijf (3.000 bedrijven in 4 jaar), benaderen van branches, samenwerken met bedrijventerreinen. OZHZ zet reeds beschikbare middelen in, en voor het uitvoeren van totale aanpak is een extra budget nodig. Daarvan is een deel opgenomen in de jaarprogramma's 2021. Daarmee kan OZHZ in 2021 echter onvoldoende bijdragen aan de doelstelling energiebesparing bij bedrijven uit uw RES'en en is structurele capaciteit niet op te bouwen. Dat is ook besproken in de AB-vergadering van 8 juli 2021.

Rijksmiddelen

Via het gemeentefonds zal het Rijk aan de klimaatdoelstellingen bijdragen. OZHZ geeft de opdrachtgevers in overweging om een deel van deze door het Rijk beschikbaar te komen (en reeds

gestelde) middelen structureel te reserveren voor de benodigde extra inzet op de wettelijke taak: toezicht op energiebesparing bij bedrijven als onderdeel van de RES'en. Uiteraard is het aan de opdrachtgevers hoe men de beschikbare middelen wenst aan te wenden.

Taken in het kader van ondermijning, stand van zaken

Bestuurlijke ambitie

Uitwerken via Ontwikkelaanpak en vervolgens in jaarprogramma's

Ondermijnende criminaliteit is een belangrijk thema binnen het openbaar bestuur, en verheven tot speerpunt op zowel landelijk als lokaal niveau. Steeds vaker worden bedrijfsactiviteiten en ondernemingen gebruikt als dekmantel voor het witwassen van geld en als faciliteit voor de productie, opslag of distributie van illegale goederen. Signalen van ondermijnende criminaliteit komen vaak voor in de horeca, detailhandel en bij garagebedrijven.

Het belang van een brede aanpak van ondermijning komt terug in onder meer het Dreigingsbeeld Milieucriminaliteit. OZHZ levert bij de aanpak van ondermijning kennis en data over bedrijven (samenwerking RIEC), neemt deel aan data-uitwisseling, levert deskundigheid over de milieuaspecten van de onderzochte locaties en, indien passend, snelle handhaving van de milieu overtredingen.

De afgelopen jaren is de regionale aanpak (deskundigheid en samenwerking) verder ontwikkeld. Een aantal gemeenten en de provincie Zuid-Holland stelden specifieke budgetten beschikbaar. Via de Ontwikkelaanpak 2022 – 2025 gaan we onder meer dat onderdeel versterken.

II Financiële en bedrijfsvoeringskaders

1. Indexering

De bijdrageverordening van OZHZ stelt dat de door de opdrachtgevers beschikbare budgetten jaarlijks worden gecorrigeerd voor loon- en prijsontwikkelingen. In regionaal verband is besloten om hiervoor de loon- en prijsindex voor de overheidsconsumptie te hanteren, zoals kenbaar gemaakt in de septembercirculaire van het Gemeentefonds. Daarbij wordt uitgegaan van een looncomponent van 70% en een materiële component van 30%. Er vindt geen nacalculatie plaats ten opzichte van voorgaande jaren.

De loonindex 2023¹ conform de Septembercirculaire bedraagt 2,0% en de prijsindex² 1,5%. Het gewogen gemiddelde bedraagt 1,85%. De directie stelt het volgende voor inzake de indexering:

- *De budgetten wettelijke taken (jaarprogramma's), inwonerbijdrage én tarieven 2023 te indexeren met 1,85%.*
- *Indien opdrachtgevers hun jaarprogramma niet of met een lager percentage indexeren, dit te beschouwen als een volumetaakstelling waarop de frictiebepaling van de bijdrageverordening OZHZ van toepassing is.*
- *De lasten van de begroting 2023 te indexeren met de loon- (2,0%) en prijsindex (1,5%).*
- *Het uurtarief 2023 komt daarmee uit op € 96,88.*
- *Het uurtarief 2022 blijft ongewijzigd ten opzichte van de begrotingsrichtlijnen 2021 (€ 95,12)³.*

2. Inwonerbijdrage

De inwonerbijdrage is een lumpsumbudget en kan worden beschouwd als een algemeen dekkingsmiddel. Vanuit de inwonerbijdrage wordt een deel van de overhead gedekt en algemene activiteiten van inspecteurs, vergunningverleners en adviseurs die ten goede komen aan alle deelnemers. Voorbeelden zijn: relatiebeheer, kwaliteitszorg, de voortgangsrapportages en de organisatie van de wachtdienst.

De verdeling van de inwonerbijdrage over de gemeenten gebeurt op grond van het aantal inwoners en wordt jaarlijks geïndexeerd. Na indexering komt de inwonerbijdrage 2023 uit op € 2.253.058.

Het voorstel is om de inwonerbijdrage voor 2023 per opdrachtgever vast te stellen conform onderstaande verdeling.

¹ Septembercirculaire 2021, prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers

² Septembercirculaire 2021, prijs overheidsconsumptie, netto materieel

³ Bij begrotingsrichtlijnen 2022 is tarief vastgesteld op € 95,13. Vanuit het oogpunt van afronding is dit bijgesteld naar € 95,12.

Gemeente	Inwoners	%	2021	2022	2023
Alblasserdam	20.165	4%	68.513	69.445	70.730
Dordrecht	119.284	26%	405.069	410.578	418.174
Gorinchem	37.022	8%	125.227	126.930	129.278
Hardinxveld-Giessendam	18.295	4%	61.624	62.462	63.618
Hendrik Ido Ambacht	31.202	7%	105.714	107.152	109.134
Hoeksche Waard	87.401	19%	295.832	299.855	305.403
Molenlanden	43.909	10%	149.725	151.761	154.569
Papendrecht	32.136	7%	110.234	111.733	113.800
Sliedrecht	25.220	5%	85.435	86.597	88.199
Zwijndrecht	44.737	10%	152.392	154.465	157.322
Provincie Zuid-Holland			622.687	631.156	642.832
Totaal	459.371	100%	2.182.452	2.212.133	2.253.058

3. Omslagrente

De omslagrente wordt bij de begroting berekend door de werkelijk aan de taakvelden toe te rekenen rente (in Euro) te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. Het bij de begroting gecalculerde omslagrentepercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond.⁴

Het voorstel is om de omslagrente in 2023 te bepalen op 0,0%.

4. Kritische Prestatie-indicatoren bedrijfsvoering

Het AB heeft in de bijdrageverordening de kaders voor de bedrijfsvoering opgenomen. Deze zijn vertaald in kritische prestatie-indicatoren (bijlage 3). De KPI flexibele capaciteit is aangepast van 15% naar 10%. Dit is conform het voorstel in de nota bedrijfsvoering. Onder invloed van de arbeidsmarkt is de flexibele capaciteit de afgelopen jaren fors hoger dan de norm van 15%. Op een aantal vakgebieden is (flexibele) capaciteit moeilijk verkrijgbaar, bijvoorbeeld op het gebied van bouw en bodem. Dit leidt tot risico's voor de continuïteit, kwaliteit en financiën. In een rondgang langs de bestuurders is veel draagvlak gebleken voor verlaging van de flexibele capaciteit.

Bijlage 1 bevat een samenvatting van de begrotingsrichtlijnen 2023.

Bijlage 2 bevat het tarievenblad.

Bijlage 3 bevat de Kritische Prestatie-Indicatoren

⁴ Notitie rente 2017, Commissie BBV

Bijlage 1 Begrotingsrichtlijnen

Begroting 2023

<i>Onderdeel</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>
Index inwonerbijdrage 2022	1,36%	1,85%
Index omzet	1,36%	1,85%
Index tarieven	1,36%	1,85%
Prijspeil loonkosten	1,3%	2,0%
Prijspeil overige kosten	1,5%	1,5%
Rente omslag percentage	0,0%	0,0%
Rente toevoeging reserves	Nee	

Meerjarige prijspeilontwikkeling 2024-2026 (ter informatie; wordt nog niet verwerkt in begroting 2023)

<i>Onderdeel</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>
Index inwonerbijdrage 2022	1,71%	1,92%	1,92%
Index omzet	1,71%	1,92%	1,92%
Index tarieven	1,71%	1,92%	1,92%
Prijspeil loonkosten	1,8%	2,1%	2,1%
Prijspeil overige kosten	1,5%	1,5%	1,5%

Bijlage 2**Tarievenblad**

Jaar	Tarievenblad OZHZ exclusief BTW	€	bodemtoets bouw	€
2020	Uurtarief	91,69	Vast tarief	366,75
2021	Uurtarief	93,85	Vast tarief	375,41
2022	Uurtarief	95,12	Vast tarief	375,41
2023	Uurtarief	96,88	Vast tarief	382,36

Bijlage 3 Kritische prestate-indicatoren bedrijfsvoering

Speerpunt	Prestatie indicator
Taakuitvoering vindt plaats binnen de door het AB gestelde kaders voor financiën en kwaliteit (bijdrageverordening)	Taakuitvoering van OZHZ voldoet aan de VTH-kwaliteitseisen. Producten en prestaties worden gerealiseerd binnen een bandbreedte van 90-110% van het jaarprogramma. Volumeafspraken voor de uitvoering van de wettelijke en additionele wettelijke taken voldoen aan de afgesproken bandbreedten.
Opdrachtgevers worden actief geïnformeerd.	2 maal per jaar voortgang- en 1 maal per jaar jaarrapportages conform planning in jaarprogramma.
Periodiek overleg met de opdrachtgever	1 maal per maand vindt gesprek met de gedeputeerde plaats 2 maal per jaar met wethouders 1 maal per 4 maanden ambtelijk MARAP-overleg.
Productiviteit per declarabele FTE	Het aantal productieve uren per FTE bedraagt 1.410 uur.
Flexibele schil	Het aandeel uren inhuur ten opzichte van het totaal aantal uren is gemiddeld 10%. ⁵
Aandeel overhead	Het aandeel uren overhead ten opzichte van het totaal aantal uren is genormeerd op 27,3%.
Ziekteverzuim	OZHZ hanteert een norm van 5% voor ziekteverzuim.

⁵ De KPI is bijgesteld van 15% naar 10% vanaf 2022.